Analytik/analytička kybernetické bezpečnosti (kód: 18-016-T)

Autorizující orgán: Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
Skupina oborů: Informatické obory (kód: 18)
Týká se povolání: Analytik kybernetické bezpečnosti
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Aplikace právních základů kybernetické bezpečnosti při analýze incidentů	5
Sběr dat a analýza údajů v oblasti kybernetické bezpečnosti	5
Identifikace kybernetické hrozby a typu útoku pro potřeby analýzy kybernetické bezpečnosti	7
Analýza kybernetických hrozeb při využití technických prostředků kybernetické bezpečnosti (security devices)	7
Využití informací o kybernetických hrozbách - cyber threat intelligence	7

Platnost standardu

Standard je platný od: 20.05.2025 do: 08.07.2026

Kritéria a způsoby hodnocení

Aplikace právních základů kybernetické bezpečnosti při analýze incidentů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v obsahu jednotlivých částí zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, které jsou zaměřeny na analýzu incidentů	Ústní ověření
b) Vysvětlit části prováděcích předpisů vztahujících se k zákonu č. 181/2014 Sb. (vyhláška č. 82/2018 Sb. a nařízení vlády č. 432/2010 včetně jeho pozdějších příloh a změn), ve znění pozdějších předpisů, které jsou zaměřeny na analýzu incidentů	Ústní ověření
c) Vyplnit hlášení kybernetického bezpečnostního incidentu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sběr dat a analýza údajů v oblasti kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Definovat metody sběru dat v kybernetické bezpečnosti a jejich zpracování	Ústní ověření
b) Provést analýzu údajů a sběru dat pro kybernetickou bezpečnost	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit postup při zpracování zpráv a výkazů pro dohledové centrum, požadavky rozlišení adresátů v souladu se zákonem o kybernetické bezpečnosti a jeho prováděcími předpisy	Ústní ověření
d) Charakterizovat základní pojmy a procesy CSIRT týmů (ve smyslu RFC 2350)	Ústní ověření
e) Vysvětlit pojem threat hunting s uvedením příkladů nad různými druhy dat	Ústní ověření
f) Popsat a vysvětlit hlavní funkce SIEM	Ústní ověření
g) Prezentovat metody sběru dat v kybernetické bezpečnosti a jejich zpracování	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Identifikace kybernetické hrozby a typu útoku pro potřeby analýzy kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést jednotlivé kategorie útoků – síťové útoky, útoky na uživatele, útoky na koncové stanice	Ústní ověření
b) Popsat DDoS a uvést typově podobné hrozby	Ústní ověření
c) Vysvětlit pojem malware a specifikovat další typy škodlivého kódu	Ústní ověření
d) Vysvětlit phishing a uvést typově podobné hrozby	Ústní ověření
e) Vysvětlit sniffing a uvést typově podobné hrozby	Ústní ověření
f) Vysvětlit pojem drive-by download a uvést typově podobné hrozby	Ústní ověření
g) Popsat známý rozsáhlý kybernetický útok dle výběru uchazeče a vysvětlit jeho části	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Analýza kybernetických hrozeb při využití technických prostředků kybernetické bezpečnosti (security devices)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Specifikovat nástroje pro ochranu integrity komunikačních sítí	Ústní ověření
b) Specifikovat nástroje pro ověřování identity uživatelů a řízení přístupových oprávnění	Ústní ověření
c) Specifikovat nástroje pro ochranu před škodlivým kódem	Ústní ověření
d) Specifikovat nástroje pro zaznamenávání činností kritické informační infrastruktury a významných informačních systémů, jejich uživatelů a administrátorů	Ústní ověření
e) Specifikovat nástroje pro detekci kybernetických bezpečnostních událostí a nástroj pro sběr a vyhodnocení kybernetických bezpečnostních událostí	Ústní ověření
f) Předvést možnosti nastavení zaznamenávání činností (logování) OS Windows nebo Linux	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Využití informací o kybernetických hrozbách - cyber threat intelligence

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat fáze kybernetického útoku - cyber kill chain	Ústní ověření
b) Vysvětlit pojem indikátory kompromitace systému (IoCs)	Ústní ověření
c) Vysvětlit pojem TTP - taktiky, techniky a postupy	Ústní ověření
d) Popsat MITRE ATT&CK framework	Ústní ověření
e) Namapovat TTP známé skupiny útočníků dle výběru uchazeče na MITRE ATT&CK framework	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

Autorizovaná osoba informuje žadatele písemnou formou v předstihu minimálně 7 dní o vybraných technologiích (HW a SW) a platformách zvolených pro vykonání zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Pokyny k jednotlivým způsobům ověřování:

Kritéria hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno „ústní ověření":
- jsou ověřována formou individuálního pohovoru obou členů zkušební komise s uchazečem, tj. s vyloučením možnosti, že by odpovědi aktuálně zkoušeného uchazeče slyšel jiný uchazeč / ostatní uchazeči,
- tato kritéria se ověřují například v odděleném samostatném prostoru (místnosti) nebo takovým způsobem, kdy je zaručeno individuální zkoušení uchazeče,
- přítomnost obou členů zkušební komise po celou dobu ústního ověřování je vyžadována.

Kritéria hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno „praktické předvedení a ústní ověření":
- jsou ověřována tak, že uchazeč nejprve prakticky předvede požadovanou činnost a poté (nikoliv však nutně bezprostředně) na pokyn zkušební komise svou činnost obhájí, odpoví na otázky,
- přítomnost obou členů zkušební komise po celou dobu ověřování formou praktického předvedení a ústního ověření je vyžadována.

Kritéria hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno „praktické předvedení":
- přítomnost obou členů zkušební komise po celou dobu ověřování formou praktického předvedení je vyžadována.

Specifické pokyny k vybraným odborným způsobilostem a kritériím:

K ověření odborné způsobilosti *Sběr dat a analýza údajů v oblasti kybernetické bezpečnosti*, kritérium b) autorizovaná

osoba vytvoří 3 případové studie, z nichž si uchazeč při zkoušce vylosuje jednu. Výsledek řešení případové studie zpracuje uchazeč písemně na místě a následně postoupí k ústnímu ověření.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vysokoškolské vzdělání magisterského stupně v oblasti informačních a komunikačních technologií a nejméně 5 let prokázané odborné praxe v činnostech analytika kybernetické bezpečnosti.
b) Profesní kvalifikace Analytik/analytička kybernetické bezpečnosti (18-016-T), vysokoškolské vzdělání magisterského stupně a nejméně 5 let prokázané odborné praxe v činnostech analytika kybernetické bezpečnosti.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, www.nukib.gov.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Učebna odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům, stoly, židle,
- psací potřeby, papír,
- soubor 3 případových studií,
- stolní počítač nebo notebook (dostatečně výkonný natolik, aby zajistil plynulý provoz aplikací) s aktuálním operačním systémem, kancelářský software, internetové připojení,
- mobilní telefon (dostatečně výkonný, aby zajistil plynulý provoz vyžadovaných aplikací) pro ověřování kritéria b) odborné způsobilosti *Sběr dat a analýza údajů v oblasti kybernetické bezpečnost*i,
- dataprojektor, plátno, flip-chart.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro informační technologie a elektronické komunikace, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

- Network Security Monitoring Cluster, družstvo
- AXENTA, a. s.
- Jihomoravský kraj